CZĘŚĆ XLIII — № 34. ROK 22 — (1851.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, $\frac{8}{20}$ Maja.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

—

PETERSBURG, $\frac{7}{19}$ Maja.

N. Cesarz Jmć wyjechał z Petersburga po Warszawskiém szosse w przeszłą Sobotę 28 Kwietnia, o godzinie 9 wieczorem, i przybył do miasta Łomży 1 Maja, ztąd tegoż dnia, wespół z N. Cesarzową Jmcią, wyjechał do miasta Warszawy, gdzie NN. Państwo w tymże dniu, o godzinie 7 wieczorem, stanęli w pożądaném zdrowiu.

Ich Cesarskie Wysokości Wielcy Xiążęta Mikołaj i Michał Mikołajowiczowie wyjechali w nocy na 4 Maja traktem do Warszawy.

Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale Dróg Kommunikacyj i Budów Publicznych z dnia 26 Kwietnia, Członkowie Audytoryatu Głównego Zarządu tegoż Wydziału, Jenerał-majorowie: *Saker*, *Sołowjew*, *Richter* i *Siemiczow* otrzymują dymissyą z mundurem i pensyą: trzej pierwsi całkowitej ilości według Ustawy 6 Grudnia 1827, a ostatni ⅔ tej ilości.

— Przez takiż Rozkaz dzienny w Wydziale Marynarki z d. 28 Kwietnia, Pułkownik korpusu Inżenjerów okrętowych *Grünwald*, podniesiony do rangi Jenerał-majora.

Rozkazy dzienne Cesarskie *w Wydziale służby Cywilnej, wydane w Petersburgu.*

22 Kwietnia, (Dok.). Urzędnicy gubernii Grodzieńskiej podniesieni zostają, za wysługę lat, do rang: Sekretarza Gubernijalnego, Dozorca okręgowy powiatu Kobryńskiego Sekretarz Prowincyalny *Pawłowicz;* Rejestratorowie Kollegialni: Deputaci do nadzoru nad prawną przedażą trunków w powiatach: Grodzieńskim *Kluczewski* i *Czeczot*, Słonimskim *Świeżyński* i *Strupiński;* Kancellaryi Naczelnika gubernii: Pomocnicy Zarządzającego Kancellaryą, Starszy *Paponow* i Młodszy *Zajączkowski*, i Pomocnik Buchhaltera *Eljaszewicz;* Nadzorca Grodzieńskiego zamku więziennego *Oświecimski;* Sekretarze: Kancellaryj Marszałków powiatowych, Prużańskiego *Lanckoroński-Paszkowski*, Białostockiego *Dłużniewski*, i Dozorcy okręgowego powiatu Brzeskiego *Zenowicz;* Sądów ziemskich: Kobryńskiego Sekretarz *Bielski*, Wołkowyskiego Rejestrator *Kamiński* i Brzeskiego Naczelnik Stołu *Charsewicz;* Rad miejskich: Drohiczyńskiej Sekretarz *Bruszewski* i Sokolskiej Buchhalter *Zarachowicz;* Urzędnicy Kancellaryi: Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia *Bułhak*, Kancellaryj Marszałków powiatowych: Grodzieńskiego *Zaleski* i Sokolskiego *Ejnarowicz* i Białostockiej miejskiej Policyi *Popławski;* Sądów powiatowych: Wołkowyskiego Assesor *Tułowski* i Pomocnik Naczelnika Stołu *Zwierowicz*, Bielskiego Sekretarz *Zawistowski*, Grodzieńskiego Naczelnik Stołu *Czyranowicz*, Białostocko-Sokolskiego Naczelnik Stołu *Skirmunt* i Kobryńskiego Pomocnik Naczelnika Stołu *Worotynicki;* Pomocnicy Naczelników Stołu Izb: Sądu Cywilnego *Jodkowski* i Sądu Kryminalnego *Turkowski;* Sekretarze: Grodzieńskiego powiatowego Strapczego *Rodziewicz*, Rad miejskich, Odelskiej *Zarachowicz* i Surażskiej były Sekretarz *Stankiewicz;* Rejestrator Magistratu Wołkowyskiego *Dowgiałło;* Urzędnicy Kancellaryi: Izby Sądu Cywilnego *Protassowicz* i Kancellaryi Prokurora Gubernijalnego *Bojarowski*, Sądów powiatowych, Bielskiego *Budlewski*, Słonimskiego *Kazigrodzki* i tamecznego Magistratu *Winober;* Izby Dóbr Państwa: Nadetatowy Cywilny Inżynjer (14 klassy) *Racewicz*, Naczelnik Stołu *Jezierski*, pełniący obowiązki Mierniczego *Borkowski*, Pomocnicy Naczelnika Stołu *Sulewski* i *Eljaszewicz*, Urzędnicy Kancellaryi *Janczewski*, *Wróblewski* i *Romanowicz*, i pełniący obowiązki Sekretarza Zarządu

okręgowego Białostockiego *Bem;* Izby Skarbowej: Protokolista *Izbicki*, Pomocnicy, Naczelnika Stołu *Poljanowski* i Kontrolera *Rafałowicz;* Kass powiatowych: Brzeskiej Żurnalista *Bocianowski*, Słonimskiej Pomocnik Buchhaltera *Busz*, i Urzędnicy Kancellaryi: Bielskiej *Kramkowski*, Kobryńskiej *Przyłucki* i Grodzieńskiej *Zaleski;* — Rejestratora Kollegialnego, Kuratorowie wiejskich zapasowych magazynów powiatu Prużańskiego *Domański 1* i *de Nizo*, Deputat do nadzoru nad prawną przedażą trunków w tymże powiecie *Osuchowski* i pełniący obowiązki Kontrolera Urzędu Powszechnej Opieki *Domański 2;* Rządu Gubernijalnego: Pomocnicy Naczelnika Stołu *Szkiłądź* i *Kimbar*, i pełniący obowiązki Pomocnika Naczelnika Stołu *Dziewiątkowicz 1;* Naczelnik Stołu Sądu ziemskiego Kobryńskiego *Grodzki;* Sekretarze: Dozorców okręgowych w powiatach, Brzeskim *Burczak-Abramowicz* i Grodzieńskim *Lebiedź*, Kommisyj Kwaterniczych: Wołkowyskiej *Makowielski*, Bielskiej *Łuczaj* i Brzeskiej *Powołański;* Kancelliści: Kancellaryi Naczelnika gubernii *Kosiński*, Rządu Gubernijalnego *Titarenko*, *Kulczycki*, *Bołądź*, *Budziański*, *Dziewiątkowicz 2*, *Terpiłowski*, *Sidorowicz*, *Moniuszko* i *Sawaszkiewicz*, Urzędu Powszechnej Opieki *Alexandrowicz*, Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia *Pieńkowski* i *Odlanicki-Poczobut*, Gubernijalnego Komitetu do Inwentarzów *Budkiewicz*, Kancellaryj Marszałków powiatowych: Słonimskiego *Radowicki*, Prużańskiego *Wołyncewicz* i Bielskiego *Oldakowski*, Sądu ziemskiego Prużańskiego *Lewicki*, Policyj miejskich: Brzeskiej *Timofiejew* i Wołkowyskiej *Dowgiałło;* Sądów powiatowych: Wołkowyskiego Rejestrator *Ostrowski*, Pomocnicy Naczelników Stołu: Grodzieńskiego *Zaleski* i Prużańskiego *Terpiłowski*, Naczelnik Stołu Magistratu Słonimskiego *Bieliński;* Kancelliści: Izb, Sądu Cywilnego *Smorczewski*, *Podhajski* i *Kossopolański* i Sądu Kryminalnego *Topolski*, Sądów: Sumienia *Ror*, powiatowych, Kobryńskiego *Marjanowicz* i Białostocko-Sokolskiego *Chrzanowski*, Kobryńskiej Szlacheckiej Opieki *Charzewski*, Magistratów, Kobryńskiego *Przyłucki* i Słonimskiego były Kancellista *Kaczanowski;* w Wydziale Dóbr Państwa: Skarbowy Mierniczy *Łochowski* i Pomocnik Lustratora Gubernijalnego *Mrozowski;* Izby tychże Dóbr: Pomocnicy, Kontrolera *Czaczkowski* i Naczelnika Stołu *Wierzbicki* i *Garbowski*, Kancelliści: *Stankiewicz*, *Jabłoński* i *Lenkiewicz*, i Zarządu okręgowego Kobryńskiego *Zadarnowski* i *Ancuta;* Kass powiatowych: Białostockiej Buchhalter *Kujawski* i Pomocnicy Buchhaltera *Matusewicz* i *Rynkiewicz*, Bielskiej pełniący obowiązki Żurnalisty *Szujecki*, Pomocnicy Buchhalterów: Sokolskiej *Szkiłądź* i Grodzieńskiej *Nowacki;* Izby Skarbowej: Pomocnik Naczelnika Stołu *Mironowicz* i Kancelliści *Onichimowski* i *Brière de Marteré*.

— Przez Reskrypta Cesarskie z dnia 2, 3, 7 i 8 Kwietnia, mianowani kawalerami orderu Św. Stanisława 1 klassy: Rzeczywiści Radzcy Stanu: *Masłow*, Zarządzający Kurlandską Izbą Dóbr Państwa, Szambelan, baron *Offenberg*, Członek Kommisyi prośb *Rachette*, Cesarsko-Rossyjski Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny przy Dworze Cesarsko-Brezylskim hrabia *Medem*, Zarządzający Głównem Archiwum Petersburskiém Ministerstwa Spraw Zagranicznych *Judin* i Dowodzący ośmiu pierwszemi Okręgami jazdy Noworossyjskich Osad wojskowych Jenerał-major Artylleryi *Pistolkors 1;* Jenerał-majorowie: Naczelnik Artylleryi wojska Dońskiego *Makedoniec*, Naczelnik V Okręgu Dróg Kommunikacyi z korpusu Inżenjerów *Szuberski*, Naczelnik 5 Okręgów Osad wojskowych gubernii Kijowskiej i Podolskiej Jenerał-major *Skalon 1;* Rzeczywiści Radzcy Stanu: Członek Rady (Общаго Присутствія) Departamentu Osad wojskowych, Szambelan xiążę *Meszczerski*, Członek tejże Rady od Kontroli Państwa *Woronin*, Członek Rady Ministerstwa Spraw Wewnętrznych *Bezak*, Zostający do poleceń przy Departamencie Kommisoryatskim *Łukoszkin*, Starsi Urzędnicy II Oddziału Przybocznej J. C. Mości Kancellaryi *Starcow* i *Malewski*, Vice-dyrektor Departamentu podatków i poborów *Gołubiew*, i Zwienigorodzki Marszałek Szlachty, xiążę *Golicyn*.

— Przez Reskrypt Cesarski z d. 23 Kwietnia, Rzeczywisty Radzca Tajny, Sekretarz Stanu *Łonginow*, najłaskawiej mianowany został kawalerem orderu Św. Andrzeja Apostoła.

— Przy najłaskawszym Reskrypcie z d. 8 Kwietnia, Jenerał-porucznik, Członek Rady Wojennej hrabia *Kuszelew* miał szczęście otrzymać tabakierę brylantami ozdobioną z wizerunkiem N. Cesarza Jmci.

— 27 Kwietnia o kwadrans na 3 po południu, spuszczony został tu w Petersburgu, z warstatu w Nowej Admiralicyi, okręt 84 działowy «Prochor.» N. Cesarz Jmć raczył być obecnym temu spuszczeniu okrętu, które dokonane zostało najpomyślniej.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

WIEDEŃ, *6 Maja*. Czytamy w Austryackim korrespondencie:

«Zagadnienie o wejściu całej Monarchii Austryackiej do Związku Niemieckiego, uważane co do stosunku z Mocarstwami obcemi, będzie pierwszym i głównym przedmiotem narad Sejmu federalnego. Zagadnienie to, jako czysto niemieckie tak pod względem prawa, jako i czynu, czyli zasady i wykonania, nie może być rozstrzygnięte, tylko w interessie Niemiec i przez niemieckich Mężów Stanu.»

— Gazeta Wiedeńska donosi o mianowaniu barona Bach, brata Ministra byłego Kommisarza Cywilnego w Transylwanii, Namiestnikiem Górnej Austryi, na miejsce Doktora Fischer, zaliczonego do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wiedeń, 7 Maja. Xiążę Schwartzenberg zakommunikował deklaracyą krajom Niemieckim drugiego i trzeciego rzędu, w której wykłada szczegółowo widoki Austryi w spra-

wie Niemieckiej. Dowiadujemy się, że już wiele krajów średnich zgadza się zupełnie z widokami xięcia.

— Minister Handlu P. Bruck, jak się zdaje, nie pojedzie na Londyńską wystawę.

— Gazeta Medyolańska z dnia 31 Kwietnia ogłasza rozkaz Marszałka Hr. Radeckiego z dnia 18 Kwietnia, uchylający przymuszony obieg assygnat skarbowych w Królestwie Lombardzko-Weneckiém i obiecuje zniżenie naddodatkowej taxy od podatku gruntowego.

Wiedeń, *8 Maja*. *Gazeta Cesarstwa Austryackiego* donosi, że baron de Kübeck zagaił wczora posiedzenie Konferencyi finansowej; w mowie swojej wystawił finansowe położenie kraju, cel, w jakim zgromadzenie zostało zwołane, a nakoniec zobowiązał Członków Konferencyi do ścisłego zachowania tajemnicy rozpraw, aby publiczność dowiedziała się o postanowieniach dopiero we właściwym czasie. Następnie P. Kübeck utworzył Kommisyą z dwóch Członków, która poprzednio ma się zająć przejrzeniem wszystkich już zredagowanych wniosków Rządowych.

— Czytamy w *Wanderer:* «Projekt Ministra Skarbu co do uregulowania naszych stosunków pieniężnych publicznych, mocno zajmuje tutejszą publiczność. Osoby świadome rzeczy utrzymują, że P. Krauss wcale nie myśli o zaciągnięciu pożyczki, i w Radzie Państwa dowiódł liczbami, że w obecnym czasie, dochód przewyższyłby wydatki, jeżeliby tylko uchwalone w Węgrzech pobory wpłynęły do Skarbu.»

— Przedwczora nowy Minister Pruski, hr. Arnim Heinrichsdorf, złożył swe listy wierzytelne N. Cesarzowi Jmci.

— *Gazeta Cesarstwa Austryackiego* donosi o załatwieniu nieporozumienia dyplomatycznego między Dworem Austryackim i Gabinetem w Washington, z powodu postępku i udziału Amerykańskiego agenta, P. Dudley Mann, w czasie Węgierskiej wojny. Sekretarz Stanu Spraw Zagranicznych w Washington oświadczył w odpowiedzi swojej, że przyznaje słuszność zażaleń Austryi i podziela jej zdanie.

— Otworzenie wolnego portu w Wenecyi odłożono na czas dalszy.

BERLIN, *7 Maja*. Druga Izba zajęta była wielką liczbą próśb, przechodząc często do porządku dziennego. Na tejże sessyi Minister Spraw Wewnętrznych zwycięzko odpowiedział na zarzuty P. de Vincke, względem wysłania P. Haym, niegdyś wydawcy gazety Konstytucyjnej. Dnia 8 b. m. Lewa strona, pomimo nadzwyczajnych usiłowań, została jeszcze raz pokonaną, albowiem Izba, na wniosek Kommisyi, przyjęła niezgodne z uprzedniém swém postanowieniem rezolucye Izby Pierwszej co do projektu prawa o stanie oblężenia, a następnie większością głosów przyjęła prawo w całości.

— Nawzajem Izba Pierwsza, 8 t. m., przyjęła prawo o wolności druku z odmianami przez Izbę Drugą wprowadzonemi.

— Teatr Königsstadt zostanie na zawsze zamknięty, jeszcze niewiadomo na jaki cel gmach ten będzie przeznaczony.

Berlin, *9 Maja*. Wczora, w imieniu Króla, Prezydent Rady Ministrów zamknął posiedzenie Izb.

— Izba Niższa skończyła szczegółowy rozbiór projektu prawa o druku, przyjęła paragrafy wzięte bądź z postanowień Izby Wyższej, bądź z wniosków Kommisyi, lub własnych popraw. Zachowano wszakże zasadę prawa; to, jakie zostało obecnie uchwalone, ma zastąpić tymczasowe postanowienia z dnia 30 Czerwca 1849 i dodatkowe z dnia 5 Czerwca 1850 roku. Co się tyczy zagadnienia o pilności potrzeby, Izba większością głosów uznała takową tylko we względzie pierwszego z tych postanowień.

Izba Pierwsza roztrząsała projekt o zmniejszeniu opłat od Kopalni i przyjęła kilka paragrafów.

Berlin, *10 Maja*. N. Król Jmć Hanowerski opuścił wczora Charlottenbourg, udając się na powrót do swojego Państwa.

FRANKFURT, *3 Maja*. Dwaj Członkowie Kommisyi Centralnej Związkowej ze strony Pruss, jenerał Peucker i pierwszy Prezes de Bötticher, zostali odwołani ze wszystkiemi osobami, znajdującemi się przy wzmiankowanej Kommisyi.

— Wszystkie dzienniki polityczne, wydawane tu po rewolucyi 1848 r., z własnej winy przestały wychodzić. Takiegoż doznał losu *Messager du Peuple*, miejscowy organ stronnictwa Gotha; tymczasem nasze stare gazety, *Gazeta Pocztowa* i *Journal de Francfort*, w całości zachowały swą wziętość.

DREZNO, *3 Maja*. Rozdane rapporty Kommisyi Konferencyi na ostatniém ogólném posiedzeniu, dla przedstawienia ich Rządom Niemieckim, mają, jak mówią, za przedmiot: 1) Władzę wykonawczą, jako rękojmię wewnętrznego i zewnętrznego bezpieczeństwa Niemiec; 2) modyfikacyą toku spraw i głosowania Konfederacyi; 3) rewizyą Konstytucyi federalnej i Konstytucyi oddzielnych krajów (prawa wyjątkowe, prawa zasadnicze, obowiązki tak poddanych jako i Państw samych, Członków związkowych i t. d.), i 4) kwestye tyczące się reprezentacyi Sejmów oddzielnych, obok Sejmu Niemieckiego.

STUTTGARDT, *5 Maja*. Xiążę Hohenlohe-Langenburg, mianowany Prezesem Pierwszej Izby, zachorował. J. K. W. Fryderyk Wirtembergski zastąpi go tymczasowo.

Stuttgardt, *7 Maja*. (Przez telegraf.) Mowa od tronu przy otwarciu Izb zapowiada reformę Konstytucyi i zaciągnienie nowej pożyczki.

ANGLIJA.

LONDYN, *5 Maja*. Odebrano dzienniki z Kalkutty po 29 Marca, a z Bombay po 2 Kwietnia. W Indyach panuje zupełna spokojność.

Handel w Bombay w ostatniej połowie Marca mało był ożywiony, szczególnie co do artykułów wywozowych.

— Wiadomości otrzymane z Chin 26 Lutego głoszą, że powstanie w prowincyi Kanton przybiera charakter zagrażający.

— Na powszechnej wystawie w Londynie, ciekawym jest oddział mineralogiczny Anglii i jej kolonij. Zwracają na siebie wszystkich uwagę, dwa wielkie szmaragdy w stanie przyrodzonym, nadesłane z Nowej Grenady, ogromne massy krysz-

tału górnego z Irlandyi, i zbiór sztucznych, czyli naśladowanych kosztownych kamieni; dalej agaty z Brystol, Shefield Newburg, ruda ołowiana, nieskończona rozmaitość ziemi porcelanki z Xięztwa Wallii i zbiór piasków, służących do wyrabiania szkła w Aylesbury. Kopalnie z okolic Edynburga dostarczyły mnóstwo ciosanych, nader pięknych kamieni; widzieliśmy śliczny porfir z Kornwal, obok zbioru cegieł i desek łupka kamiennego.

Próbki wszystkich gatunków węgla kamiennego, rozłożone na deskach i posadzce.

W niektórych miejscach węgiel kamienny angielski wyrobiono na kominy, wazy, gustowne i wykończonej roboty kandelabry. Niektóre gatunki dają się nadzwyczajnie pięknie polerować. Deski łupka kamiennego, nowym sposobem emaliowane, podobne są do pięknych inkrustacyj perłowej macicy. Cegła i dachówka mają niezliczone kształty.

— W oddziale minerałów, pomieszczone w maleńkich wymiarach modele najnowsze sposobów hartowania stali, do lania żelaza lub miedzi. Towarzystwo, Angielskiém nazwane, przysłało godne zastanowienia proby miedzi galwanicznej i lanego zynku.

— Rudy ołowiane bardzo są liczne. Xiążę Bucleuch najwięcej ich dostarczył.

Między przedmiotami, wystawionemi w Kryształowym Pałacu, mineralne bogactwa Rossyi wielkie wzbudzają zadziwienie, mianowicie rodzime złoto, srebro, miedź. Tu się mieszczą sztuki szczerego złota jeden sześcio, a drugi czterofuntowy. Przysłał je P. Demidow.

— W Pałacu Kryształowym *Times* ukazuje na bardzo dowcipną lalkę krawiecką. Instrument ów, gdyż właściwie na to zasługuje nazwisko, składa się z mnóstwa blaszek stalowych, tworzących w całości postać ludzką, i tak jest urządzony, że za pomocą wewnętrznego mechanizmu, nadać można każdemu członkowi żądaną miąższość. Model ten, mogący na siebie przybrać wszelką postać, według zdania *Times* może wynieść na najwyższy szczebel doskonałości sztukę krawiecką. Szkoda tylko, że to arcydzieło kosztuje 7,000 f. sterl. i zapewna niewielu znajdzie kupców.

— Wiadomo, że dzieło wystawy i budowa na ten cel w Hyde-Park wzniesiona, powstały ze składek. Oto stan finansowy całego przedsięwzięcia, 22 Kwietnia umieszczony w *Morning-Chronicle:*

Przychód. Wpłynęło składek po 22 Kwietnia	64,344 f. st.
Za wyłączne prawo drukowania katalogów.	3,200 —
Za przywilej utrzymywania bufetów i chłodzących napojów.	5,500 —
Za sprzedaż biletów na czas wystawy . .	20,000 —
	93,044 f. st.
Wydatki. Budowa	79,800 —
Galerye dodatkowe, kantory, ozdoby i t. p.	35,000 —
Premije i nagrody	20,000 —
Administracya, koszta druku i rozmaite .	20,943 —
	155,743 f. st.

— Jenerał Cabrera, hr. Morilla, z małżonką swoją przybył do Londynu.

Londyn, 8 Maja. Wczora Królowa Jmć dawała wielki bal, na którym znajdowało się przeszło 2,000 osób.

— W nowym artykule o podatku od dochodów *Times* dowodzi, że w ostatnich rozprawach o tym przedmiocie, porażka Ministrów była tylko skutkiem ich uporu, chcąc utrzymać jeszcze ten podatek na trzy lata; jak gdyby, pomimo wszelkich zaręczeń P. Charles Wood o zachowaniu charakteru tymczasowości, nie było oczywistém, że przez ciągłe odnawiania, stan tymczasowy zamienia się na stan normalny. «Utrzymują, dodaje Times, jakoby sir Rob. Peel, proponując taxę od dochodu w 1842 r., zamierzał z czasem użyć ją za normalną zasadę, nowego systematu finansowego, który, zdaniem jego, najpomyślniejsze następstwa sprowadziłby dla całego kraju. W skutek tego, wynikło odnowienie Izby Gmin, która, dowiedziawszy się o zamierzonym planie sira Rob. Peel, miała za obowiązek przeciwić się jego zamiarom.

«Minister Skarbu jeszcze bardziej wystawił się na pociski swoich przeciwników, albowiem się odezwał, że jeżeliby taxa, o której mowa, nie była zupełnie sprawiedliwą, przynajmniej, jak się to dzieje ze wszystkiem na tym świecie, nie jest gorszą od innych.» *Times* przechodzi do rozprawy nad pytaniem, dla czegoby było niepodobném, jak twierdzą wszyscy ekonomiści i kalkulatorowie, zacząwszy od PP. Cobden i d'Israeli aż do PP. M'Gregor i Roebuck, ustanowić różnicę pomiędzy własnością, czyli kapitałem, i niestałym dochodem, to jest między 5 f. st. i stu gwinejami. Różnica ta może być oznaczona, świadkiem tego Stany Zjednoczone, które ją przyjęły, a zdrowy rozum łatwo pojąć może. Pomimo to, nasi Mężowie Stanu poczytują za niepodobieństwo. «Sir Charles «Wood, mówi dalej *Times*, szuka podpory w zdaniach sira «Roberta Peel, wyrzeczonych w rozmaitych mowach; odło«żywszy na stronę zarzut, że sir Robert należał do liczby «politycznych ludzi najmniej zasługujących na zarzut, iż nie «zreformował własnych opinij, zrobimy uwagę, że sir Ro«bert Peel rzekł także z powodu taxy od dochodu: odwo«łanie praw, które obciążały podatkiem zbytkowe przedmioty, «będzie na korzyść wszystkich; sprawiedliwą jest rzeczą, aby «taxa, mająca zastąpić podobny podatek, rozciągała się na «wszelki dochód, bez względu na źródło z którego wypływa.» Kiedy opieracie się na powadze sira Roberta Peel, jakże możecie ją pogodzić z wyjątkami od tejże taxy na korzyść dochodu mniejszego od 150 f. st.? Zachodzi tu zbyt widoczna sprzeczność, bowiem tej klassie, której dochód jest mniejszy od 150 f. st. lub która go wcale nie ma, zniesienie wzmiankowanych podatków przyniosłoby korzyść, a ona właśnie, którą wyłączacie od taxy, miała zastąpić te podatki. Ciężar więc od dochodu spada jedynie na klassę, która najmniej ze zniesienia korzysta; jakoż dotąd wolność handlu miała w istocie na celu ochronę tych co nic nie posiadają.

«Podatki niestałe zarówno dotykają wszystkie dochody; jeżeli więc chcecie, opierając się na cytacyach, podatkom sta-

łym dać tenże sam skutek, na cóż więc zmieniacie systemat? W takim razie byłoby lepiej zostać przy dawnych podatkach niestałych. Nakoniec, dodaje *Times*, nie taki był cel sira Roberta Peel, którego mowy, tu i ówdzie, mogą przedstawiać cóś na poparcie wyrzeczonego przez P. Charles Wood zdania; lecz jeżeli uważymy jego politykę w całości, poprowadzi nas do zupełnie przeciwnego skutku. Ponieważ systemat podziśdzień używany przy pobieraniu podatku od dochodów zdołał ustanowić subtelną różnicę pomiędzy rozmaitemi dochodami i był w stanie znaleść nadzwyczajną, jaka zachodzi między dochodem 149 i 150 f. st., dla czegoż byłoby niepodobieństwem, posunięcie przenikliwości do ustanowienia różnicy pomiędzy dochodami uważanemi za stałe, i im odwrotne?

«Spodziewamy się, że Kommisya prośb, do której P. Hume radzi odesłać tę kwestyą, potrafi wymazać ze swego słównika, wyraz *niepodobieństwo*. Jeżeli trudno osiągnąć skutek przez nas oczekiwany i uważany za podobny do prawdy, czém natenczas nasi Ministrowie różnić się będą od ludzi, których zowią *ludźmi Stanu drugiego rzędu*, lub politycznemi *awanturnikami?* Jeżeli niesprawiedliwość ma być popełnioną, jedynie dla tego że sprawiedliwość w podobnych wypadkach wymaga talentu i nauk specyalnych, nic nie stoi na przeszkodzie, aby P. Feargus O'Connor mógł zastąpić miejsce P. Wood. Jakkolwiek trudno, jednakże jesteśmy przekonani, że różnica między dochodem od kapitału i dochodem wątpliwym, niestałym, da się ustanowić. Zostawując więc P. d'Israeli zwycięzcą w toczących się rozprawach, sam Minister przechylił na jego stronę większość nietylko Izby, lecz całego kraju, i zasłużył na porażkę. Niewiadomo jeszcze, czy w Kommisyi prośb, do której rzecz odesłana, Ministrowie odzyskają stracone przez siebie pole.»

FRANCYA.

PARYŻ, *6 Maja*. Dziś Zgromadzenie zajmowało się wyłącznie kredytami dodatkowemi. Postanowiło przystąpić poraz trzeci do rozbioru wniosku PP. Créton i Sauvaire-Barthélemy, mającego na celu uregulowanie żądania kredytów dodatkowych. P. Fould ze strony Ministrów opierał się jednemu paragrafowi, w którym powiedziano, aby przy każdém wniesieniu nowego dodatkowego kredytu, zarazem wskazane były środki i źródła jego uiszczenia; lecz pomimo to, wniosek został przez Zgromadzenie przyjęty.

— Energiczny artykuł, umieszczony wczora w *Journal des Débats*, przeciw skojarzeniu się dwóch linij Domu Orleáńskiego sprawił nie małe wrażenie.

— Jenerał d'Hautpoul pierwszy raz po powrócie z Afryki był na posiedzeniu Zgromadzenia.

— Ostatniemi czasy zastosowano elektryczność nie tylko do przesyłania wiadomości, na jaką chcąc odległość, ale i do mierzenia czasu. Jeden zegarmistrz w St. Etienne postawił w oknie swojej pracowni zegar elektro - magnetyczny, przed którym z trzymują się tłumy ciekawych. Wielu ludzi, mogących o tém sądzić, widziało to nowe narzędzie i bardzo je chwali. Zegary tego rodzaju nieocenione są dla wielkich publicznych budów, jako to: dla żelaznych kolei, teatrów, szkół i t. d., z powodu że za ich pomocą można przesłać oznaczenie czasu według upodobania, a to z największą dokładnością, albowiem dosyć jest urządzić jeden taki zegar, a godzina i minuta na nim wskazana może być powtórzoną na dowolnej liczbie cyferblatów, postawionych gdzie się podoba, złączonych tylko drotami z centralnym zegarem. Jeden taki centralny zegar wystarczy na całe miasto. Należy tylko połączyć go za pomocą drótów z secinami lub tysiącami cyferbratów z igłami, ustawionych na ulicach i w domach: wszędzie igły będą pokazywały tę samą godzinę, minutę i sekundę, jaka będzie na centralnym zegarze

Paryż, *9 Maja*. (Przez telegraf.) *Journal des Debats* w dzisiejszym artykule oświadcza się znowu przeciw skojarzeniu się gałęzi Domu Burbonów.

SZWAJCARYA.

BERNA, *3 Maja*. P. Stämpfli, wydawca Bernskiej gazety, skazany został na 50-dniowy areszt i 200 franków kary pieniężnej, za umieszczenie w swojej gazecie artykulu o wypadkach w St. Imier.

— W Bernie pracują teraz nad ułożeniem prawa przeciw poruszeniom Kommunistów; prawo to z wielu względów ma wiele podobieństwa z wydaném w tymże celu 1846 r. w Kantonie Zurich.

PORTUGALIJA.

Powstanie Saldanha odbyło się wśród okrzyków, niech żyje Królowa, niech żyje Konstytucya. Saldanha napisał nowy list do Xięcia Terceiry, któremu Królowa poleciła utworzenie nowego Gabinetu, z oświadczeniem, że nikt z członków należących do Rządu hrabi de Thomar, nie może być członkiem nowego Ministerstwa.

— Wiadomość telegraficzna, otrzymana w Madrycie 7 Maja, donosi, że xiążę Saldanha mianowany został Prezesem Gabinetu Portugalskiego.

— Gazety angielskie ogłaszają następny list z Lizbony z d. 29 Kwietnia: «Hrabia de Thomar wylądował w Vigo, gdzie będzie oczekiwał na wiadomości z Lizbony, podług których weźmie dalsze postanowienie. Jeżeli pozostanie Posłem w Madrycie, na którego Królowa go mianowała, uda się naprzód na wystawę do Londynu, a ztamtąd na nowe stanowisko.

«Powszechna radość panuje w Oporto z obrotu jaki wzięło powstanie Portugalskie; radość ta jest łatwa do pojęcia; to miasto jest prawie wyłącznie Kantorem handlowym angielskim, i wszelkie zamieszanie sprzyja wywozowi win Portugalskich i przywozowi towarów angielskich bez wszelkiego cła.

«Hrabia de Thomar, mimo wszystko co głoszono o jego przekupstwie i spekulacyach, zdaje się nie mieć znacznego majątku.»

WŁOCHY.

TURYN, *30 Kwietnia.* Pogłoska o pojednaniu się naszego Rządu ze Stolicą Apostolską nabiera coraz większego do prawdy podobieństwa.

TOSKANIJA. Tostański Monitor ogłosił postanowienie, nadające władzę Policyi i Radom prefekturalnym, karania osób podejrzanych lub wykraczających przez podburzanie do zamieszań, oporu władzy, jej urzędnikom, prawu, religii stanu, sile zbrojnej, i t. d. Dopuszczający się wykroczeń, mogą być skazani wprost przez Policyą na karę więzienia od trzech miesięcy do roku, a następnie oddani pod nadzór Policyi.

— Piszą z Rzymu z dnia 22 Kwietnia: «Papież zamierzył przez wybicie wielkiego złotego medalu uwiecznić pamiątkę okazanego mu spółczucia przez Reprezentantów i Ministrów obcych Dworów w czasie wygnania jego w Gaeta. Rysunek poruczony był uczonemu Mikołajowi Cerhara. Z jednej strony wyobrażony jest zamek Gaeta, a na odwrótnej stosowny napis. Wybitych będzie szesnaście medali, to jest więcej dwóma lub trzema, nad liczbę Ministrów którzy towarzyszyli Ojcu świętemu. Na każdym umieszczone będzie nazwisko Posła lub Ministra, dla którego jest przeznaczony.

TURCYA.

PERA, *24 Kwietnia.* Po odbytej naradzie Ministrów, Porta Ottomańska zobowiązała się do dalszego zatrzymania Kossuta i jego żony, hr. Batthyanyi, Mikołaja i Maurycego Perczel, Asboth, Gyurman, Luley i Wysockiego, zostawując ich los dalszym negocyacyom z Dworem Wiedeńskim. Urzędnik Poselstwa Austryackiego ma się udać do Kiutahia dla nadzoru przy wydaniu Kommisarzowi Tureckiemu wychodźców odzyskujących wolność, a których naprzód przewiozą do Gemlik w Dardanellach, a następnie wywiozą na okrętach angielskich lub amerykańskich. Nakoniec, przybyli tu wychodźcy, po imieniu wskazani przez Austryackiego pełnomocnika (Docaï, Vay i inni), będą wygnani. Tak więc spełnią się prawie wszystkie żądania Austryi. Okolicznością dość komiczną jest, że Poseł Francuzki jenerał Aupick, ten żarliwy i gościnny obrońca wychodźców, zmuszony był sam, z rozkazu swego Rządu, wezwać Portę do wysłania znanego demagoga francuza Chancel, przybyłego z Genewy.

AMERYKA.

NEW-YORK, *29 Kwietnia.* Rząd najmocniej zaprzecza pogłoskom o mniemanej wyprawie, gotującej się na wyspę Kuba.

— Podług ostatnich wiadomości z Kalifornii, kraj ten znajduje się w nader kwitnącym stanie. Panowała ciągle susza, obawiano się złych skutków przy dłuższém jej trwaniu. Kopalnie obfity płód przyniosły, większą część kruszcu przeznaczono do Stanów Zjednoczonych. Odkryto wiele nowych bogatych piasków.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, *9 Maja.* Dziś nie zaszło nic nowego. Rewizya Konstytucyi jest i długo będzie przedmiotem potocznej rozmowy i artykułów dziennikarskich. W Zgromadzeniu, którego posiedzenie było małej wagi, złożono rapport P. Godelle w imieniu Kommisyi, naznaczonej dla roztrząsania wniosków PP. Moulin i Morin, które, jak wiadomo, chociaż nie wprost, lecz zmierzają do rewizyi. P. Moulin żąda, aby wszystkie wnioski, mające na celu rewizyą, odsyłano do szczególnej Kommisyi. P. Morin sądzi, że każdy odrzucony wniosek o rewizyi, może się co miesiąc ponawiać. Kommisya radzi przyjąć to na rozwagę.

— Chociaż rozprawy w Zgromadzeniu co do pytania o rewizyi jeszcze się nie rozpoczęły, jednakże Komitety rewizyjne już się organizują i naradzają dla wyzwania prośb ogólnych. Wspomnieliśmy o formule z którą wystąpił Ogólny Komitet zawiązany w Paryżu. Podobnież dawna Jedność Elektoralna znowu występuje na scenę pod godłem swego Centralnego Komitetu, który także ma kierować umysły na drogę podawania prośb ogólnych. Niewidać jednak wielkiej zgody między jego członkami, albowiem jedni widzą rewizyą w duchu Bonapartystowskim, drudzy unikają tej barwy.

— Sprawa PP. jenerała Changarnier i Ledru-Rollin, przywiedziona przez P. de Girardin, znajdzie swój odgłos na trybunie i w pismach. Twierdzą, że P. J. Favre, jako świadek nocnej schadzki jenerała z byłym Ministrem Spraw Wewnętrznych, oświeci nas w tej mierze.

LONDYN, *9 Maja, wieczor.* (Przez telegraf.) Na początku posiedzenia Izby Gmin, Minister Skarbu przedstawił bill o podatku od dochodów z odmianą którą Izba przyjęła. Odczytanie billu po raz trzeci naznaczono na Poniedziałek.

Następnie, Zgromadzenie, zebrane w Komitet, przystąpiło do rozbioru billu o tytułach duchownych katolickich.

Przy odjeździe gońca, P. Urguhart uczynił wniosek mający na celu oświadczenie, że Rząd przez swoje postępowanie zachęca pretensye Dworu Rzymskiego, i że bill przedstawiony nie odpowiada oczekiwaniom kraju.

HANOWER, *9 Maja.* (Przez telegraf.) Dziś rano o godzinie 8½ J. K. Mość w powrócie z Berlina przybył szczęśliwie do naszego miasta.

PORTUGALIJA. Drogą zwyczajną otrzymano z Hiszpanii wiadomości z Lizbony od dnia 30 a z Oporto od dnia 28 Kwietnia, to jest jeszcze przed naznaczeniem Saldanha Prezesem Rady. One opowiadają co się stało, i podają szczegóły o położeniu rzeczy w owej epoce. W Lizbonie panowała zupełna zpokojność, chociaż dawało się postrzegać pewne wzburzenie, które zapewne się uśmierzy po mianowaniu Saldanha na urząd Pierwszego Ministra.

(Journ. de S.-P. Pszcz. Półn. R. I.)

Позволяется печатать. 7 Мая 1851 года. *Цензоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.